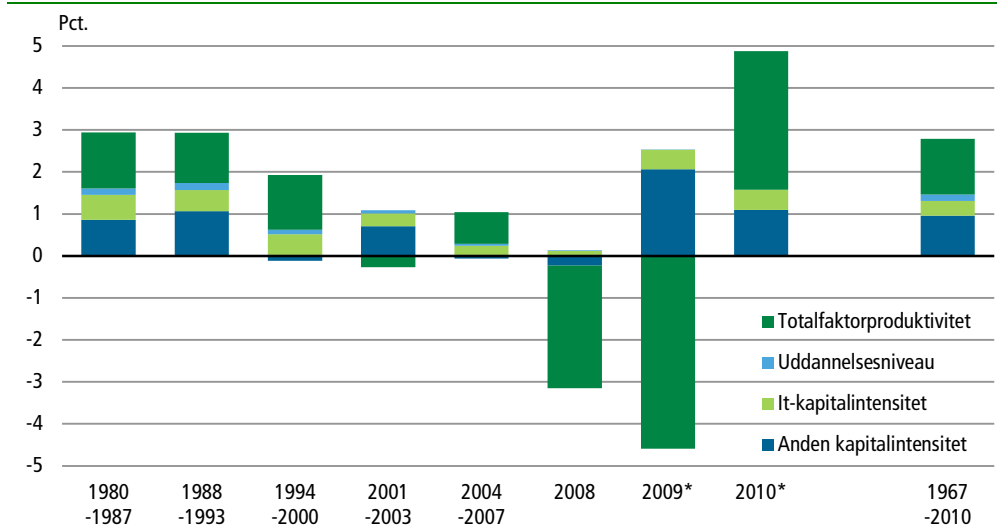

Færre arbejdstimer gav stigning i produktiviteten

I 2010 steg arbejdsproduktiviteten med 4,9 pct. Stigningen i arbejdsproduktiviteten i 2010 skyldes primært en stigning i totalfaktorproduktiviteten på 3,3 pct. og i kapitalintensiteten på 1,5 pct. Stigningen kan forklares ved faldet i timetallet, det svagt stigende kapitalapparat og den svage stigning i den økonomiske aktivitet i perioden. Dette skyldes virksomhedernes tilpasning af arbejdskraftforbruget til det lavere niveau for den økonomiske aktivitet i kølvandet på den økonomiske krise.

Væksten i arbejdsproduktiviteten fordelt på årsager. Markedsmæssig økonomi i alt

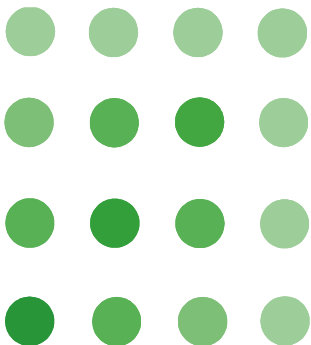
Årsagerne til væksten i arbejdsproduktiviteten kan deles op i tre hovedområder: Udviklingen i uddannelsesniveaet, et større/bedre kapitalapparat pr. arbejdstime samt totalfaktorproduktiviteten. Totalfaktorproduktiviteten omfatter alle de årsager, der ikke kan henregnes til de to førstnævnte faktorer, herunder tekniske og organisatoriske fremskridt.

Kapital og uddannelse bidrager til halvdelen af produktiviteten

Historisk skyldes omkring halvdelen af væksten i arbejdsproduktiviteten et større kapitalapparat (maskiner, transportmidler, bygninger mv.) og en bedre uddannelse af de ansatte, mens resten bl.a. kan henføres til tekniske fremskridt og en bedre tilrettelæggelse af arbejdet (totalfaktorproduktivitet). Disse årsager til væksten i arbejdsproduktiviteten har imidlertid indgået med en meget forskellig vægt i forskellige perioder siden midten af 1960'erne. Figuren viser, hvor meget disse forskellige faktorer forklarer af den samlede vækst i produktiviteten i forskellige konjunkturperioder siden 1980.

Traditionel kapital bidrager mere end it-kapital

Investeringer i kapitalapparat har bidraget til en forøgelse af arbejdsproduktiviteten med 1,3 pct. årligt i hele perioden 1967-2010. I første del af perioden var det næsten udelukkende investeringer i maskiner, bygninger mv., som gav produktivitetsforøgelse fra kapitalapparatet, mens øgede investeringer i it fra starten af 1980'erne og frem har bidraget betydeligt til væksten i arbejdsproduktiviteten siden da. I perioden 2008-2010 var vækstbidraget fra et øget it-kapitalapparat 0,4 pct. i gennemsnit pr. år, mens

vækstbidraget fra investeringer i anden kapital var 1,0 pct. Set over perioden, hvor it bidrager væsentligt (1980-2010) er it-kapital-bidraget til produktivitetsvæksten (0,5 pct.) kun lidt lavere end anden kapital bidrag (0,6 pct.).

Højere uddannelse betyder højere produktivitet

I perioden 1967-2010 har et højere uddannelsesniveau hos de beskæftigede bidraget til en årlig gennemsnitlig stigning i arbejdsproduktiviteten på 0,2 pct. Effekten har været størst i starten af perioden og aftagende mod slutningen.

Revisioner og overgang til DB07

I forhold til offentliggørelsen fra september 2011 (*Nyt fra Danmarks Statistik nr.424*) er der foretaget revisioner af tallene for årene 2008 til 2010. Revisionerne har medført en nedjustering i den gennemsnitlige årlige vækst i arbejdsproduktiviteten i perioden 2008 til 2009 på 0,1 procentpoint.

Opgørelsen af produktivitetsudviklingen er i lighed med nationalregnskabet's øvrige statistikker overgået til en ny branchenomenklatur, der er baseret på *Dansk Branche-kode 2007 (DB07)*. Brancheovergangen påvirker som udgangspunkt ikke hovedtotalerne i nationalregnskabet. Dog har overgangen til nye brancher medført mindre justeringer i produktivetsberegningerne bl.a. pga. beregning af nye branchespecifikke user-cost mv.

Denne opgørelse af årsagerne til udviklingen i arbejdsproduktiviteten er baseret på markeds-mæssig bruttofaktoriindkomst (BFI) pr. arbejdstime fra nationalregnskabet's november-version (*Nyt fra Danmarks Statistik nr. 524* fra 2011).

Arbejdsproduktiviteten i den markeds-mæssige del af økonomien fordelt på vækstårsager

	2006	2007	2008	2009*	2010*	1967 -1973	1974 -1979	1980 -1987	1988 -1993	1994 -2000	2001 -2003	2004 -2007	2008 -2010	1967 -2010
	procentvis årlig vækst					gennemsnitlig procentvis årlig vækst								
Arbejdsproduktiviteten¹	1,0	-0,5	-3,0	-2,2	4,9	6,2	3,5	3,0	3,0	1,8	0,8	1,0	-0,2	2,8
Kapitalintensitet²	-0,2	-0,1	-0,1	2,5	1,5	2,0	2,0	1,5	1,6	0,4	1,0	0,2	1,3	1,3
It-kapitalintensitet ³	0,2	0,2	0,1	0,5	0,5	0,0	0,1	0,6	0,5	0,5	0,3	0,2	0,4	0,3
Anden kapitalintensitet	-0,4	-0,3	-0,2	2,1	1,1	2,0	1,9	0,9	1,1	-0,1	0,7	-0,1	1,0	1,0
Uddannelsesniveau	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2
Totalfaktorproduktiviteten	1,1	-0,5	-2,9	-4,6	3,3	3,8	1,2	1,3	1,2	1,3	-0,3	0,8	-1,5	1,3

* Foreløbige tal.

¹ Bruttofaktorindkomst (BFI) pr. arbejdstime.

² Kapitalapparat pr. arbejdstime.

³ Software samt informations- og kommunikationsudstyr.

Mere information	Se branchefordelte tal for 1967-2010 i Statistikbanken på www.dst.dk/stattabel/820 . Tallene belyser årsagerne til udviklingen i arbejdsproduktiviteten for hver branche. Tabellerne www.statistikbanken.dk/nat25v , nat28v og nat28 i Statistikbanken opdateres på et senere tidspunkt.
Kilder og metoder	Beregningerne er baseret på nationalregnskabet's tal. Til opgørelse af indsatsen af kapital og arbejdskraft er anvendt tal fra hhv. beholdningen af fast real-kapital fordelt på kapitaltyper og nationalregnskabet's timeopgørelser. Metoden bygger på Laspeyres kædeindeks. Der er mere detaljeret information på www.dst.dk/varedeklarationer/96379 .
Næste offentliggørelse	<i>Produktivitetsudviklingen 2011</i> udkommer i uge 7 i 2013 <i>Arbejdsproduktiviteten 2011</i> udkommer den 15. maj 2012
Henvendelse	Magnus Børre Eriksen, tlf. 39 17 36 68, mbe@dst.dk